

THUỐC QUA ĐƯỜNG UỐNG

• MỤC ĐÍCH

- Đưa thuốc vào cơ thể qua đường uống
- Đạt được tác dụng của thuốc

• CHỈ ĐỊNH

- Cho tất cả bệnh nhân có thể uống được

CHỐNG CHỈ ĐỊNH

- Bệnh nhân hôn mê
- Bệnh nhân nôn mửa liên tục
- Bệnh nhân bị bệnh ở thực quản
- Bệnh nhân bị tâm thần không chịu uống

DỤNG CỤ

- khay đựng
- Thuốc theo y lệnh . (kiểm tra lần I)
- Ly, muỗng uống thuốc.
- Ly đựng nước .
- Khăn.
- Tờ công khai thuốc.

TIẾN HÀNH

- Báo và giải thích cho thân nhân và bệnh nhân.
 - Mang khẩu trang, rửa tay.
 - 3 tra, 5 đổi
 - Chuẩn bị thuốc cho bệnh nhân.
- Thuốc bột (kiểm tra lần II)
Cho 1 ít nước vào ly, cho thuốc vào dùng muỗng khuấy đều.

• Cho trẻ uống thuốc:

- Trẻ lớn: Cho trẻ ngồi tự uống
- Trẻ nhỏ, sơ sinh: Hướng dẫn thân nhân cách bế trẻ, nâng đầu cao, đưa thuốc vào miệng trẻ từ từ từng lượng nhỏ ,chờ trẻ nuốt.

Trong khi cho trẻ uống thuốc phải quan sát phản ứng của trẻ.

• Sau uống thuốc:

- Cho trẻ uống 1 ít nước chín.
- Dùng khăn lau miệng cho trẻ, hướng dẫn thân nhân bế trẻ ở tư thế đầu cao thêm 5 phút
- Dặn dò thân nhân theo dõi phản ứng của trẻ, nếu có

- Ghi chú điều dưỡng:
 - Ngày giờ thực hiện, tên thuốc, hàm lượng thuốc, liều lượng
 - Ký giao, nhận thuốc trong tờ công khai thuốc.
 - Dọn dẹp dụng cụ.

AN TOÀN CHO BỆNH NHÂN

Tai biến	Nhận biết	Nguyên nhân	Xử trí
Hít sặc	Mặt đỏ, nôn, ho sặc sụa	Uống nhanh chưa kịp nuốt Không nằm đầu cao khi uống	Nghiêng đầu bệnh nhân qua bên Vỗ lưng, hút đàm Theo dõi hô hấp Không cho trẻ uống khi trẻ đang khóc, đang cười hay co giật
Nhầm lẫn thuốc	Khi kiểm thuốc	Không 3 tra, 5 đối chiếu	Báo bác sĩ

DÙNG THUỐC QUA ĐƯỜNG HẬU MÔN

- **MỤC ĐÍCH**
 - Đưa thuốc vào cơ thể qua đường hậu môn.
 - Đạt được hiệu quả tác dụng của thuốc.
- **NHẬN Y LỆNH**

Thuốc

 - Kiểm tra lần I : tên thuốc, hàm lượng, chất lượng, hạn dùng. (Thuốc được để trong ngăn đá tủ lạnh)

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- Báo, giải thích cho thân nhân và bệnh nhân.
- Mang khẩu trang, rửa tay.
- Sọan dụng cụ:
 - ✓ Khay đựng thuốc theo y lệnh
 - ✓ Găng sạch.
 - ✓ Tã lót.
- Thực hiện 3 tra 5 đối.

- Cho trẻ nằm nghiêng bên, mặt quay về phía điều dưỡng, đầu gối gấp lại, lót tã phía dưới.
- Mang găng.
- Bộc lộ hậu môn.
- Đặt thuốc viên vào hậu môn: Đầu tròn vào trước, ĐD nhẹ nhàng đưa thuốc vào hậu môn BN theo hướng rốn qua khỏi cơ vòng hậu môn khoảng 1cm.
- Dùng hai tay ép mông bệnh nhân lại ít nhất 2-3 phút để tránh thuốc đi ngược trở ra.
- Dọn dẹp dụng cụ, rửa tay, ghi hồ sơ.

AN TOÀN

Tai biến, nguy cơ	Nhận biết	Nguyên nhân	Xử trí, đề phòng
Nhầm lẫn thuốc	Không hiệu quả Khi kiểm thuốc	Không 3 tra 5 đối	Báo bác sĩ
Tổn thương niêm mạc	Trầy Chảy máu	Đưa thuốc không nhẹ nhàng	Rửa vết thương, bôi thuốc
Bé đi tiêu ngay sau khi đặt, bơm thuốc	Bé đi tiêu	Không khép mông trẻ sau khi đặt thuốc	Báo bác sĩ cho lại liều thuốc khác

THUỐC NHỎ TAI◉ **Mục tiêu**

- Cho thuốc vào tai
- Không làm chấn thương tai
- Có được tác dụng mong muốn của thuốc

◉ **Dụng cụ**

- Thuốc nhỏ tai
- Gòn viên, que gòn, găng tay. Dung dịch Natri Clorua 0.9%

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- Chuẩn bị bệnh nhân và gia đình.
- Mang khẩu trang, rửa tay, mang găng.
- Chuẩn bị dụng cụ
- Xác định đúng bệnh nhân
- Đặt bệnh nhân sao cho tai cần nhỏ thuốc hướng lên trên

◉ **Làm thẳng ống tai bằng cách:**

- Kéo nhẹ trái tai xuống và ra sau ở trẻ nhỏ hơn 3 tuổi.
- Kéo nhẹ vành tai lên và ra sau nếu trẻ lớn hơn 3 tuổi.

Làm sạch tai bằng gòn tẩm NaCl 0.9%

Nhỏ thuốc vào tai sao cho đầu ống thuốc không chạm vào ống tai của trẻ. Giữ tai ở vị trí này trong 5 phút

◉ **Đặt gòn viên vào phần ngoài cùng của ống tai.**

- ◉ Tháo găng, rửa tay
- ◉ Ghi chú điều dưỡng:
 - Ngày giờ nhỏ thuốc, tên thuốc, số giọt, tai được nhỏ thuốc.
 - Tên điều dưỡng thực hiện.
 - Phản ứng bệnh nhân nếu có.

THUỐC NHỎ MẮT◉ **Mục tiêu**

- Cho thuốc vào mắt
- Không làm tổn thương mắt
- Đạt được tác dụng mong muốn của thuốc

◉ **Dụng cụ**

- Gòn viên
- Thuốc nhỏ mắt
- Găng sạch

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- ◉ Chuẩn bị bệnh nhân và gia đình.
- ◉ Mang khẩu trang, rửa tay, mang găng
- ◉ Chuẩn bị dụng cụ
- ◉ Xác định đúng bệnh nhân
- ◉ Cho bệnh nhân nằm ngửa đầu nhẹ ra sau

- ◉ Dùng gòn lau nhẹ mắt của bệnh nhân để làm sạch ghèn, nếu có.
- ◉ Mở nắp lọ thuốc. Tay thuận cầm lọ thuốc nhỏ mắt, giữ khoảng cách từ 1 cm cách xa mắt. Tay không thuận vạch mi mắt dưới để bộc lộ túi cùng. Nhỏ thuốc nhẹ nhàng vào giữa túi cùng. Hướng dẫn bệnh nhân nhắm, mở mắt vài lần. Lau thuốc thừa với bông gòn từ trong khoe mắt ra ngoài. Nếu nhỏ thuốc cho cả hai mắt, sử dụng cục bông gòn mới cho mắt còn lại

- ◉ Tháo găng, dọn dẹp dụng cụ, rửa tay
- ◉ Ghi chú điều dưỡng:
 - Ngày giờ thực hiện, tên thuốc, làm lượng, liều dùng, mắt được nhỏ thuốc.
 - Tên điều dưỡng thực hiện
 - Phải ứng bệnh nhân, nếu có

THUỐC NHỎ MŨI

- ◉ **Mục tiêu**
Cho thuốc vào mũi
Phòng ngừa tổn thương mũi và duy trì sự thông thoáng
- ◉ **Dụng cụ**
Thuốc nhỏ mũi theo y lệnh
Gạc mềm. Găng tay.

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- ◉ Giải thích cho bệnh nhân và gia đình
- ◉ Mang khẩu trang, rửa tay, mang găng
- ◉ Chuẩn bị dụng cụ
- ◉ Xác định đúng bệnh nhân
- ◉ Lau sạch nước mũi hoặc hướng dẫn bệnh nhân hỉ sạch mũi nếu được

- ◉ Đặt bệnh nhân nằm, đầu ngửa ra sau
- ◉ Hướng dẫn bệnh nhân thở miệng
- ◉ Nhỏ thuốc vào mũi, đầu lọ thuốc tránh chạm vào mũi. Giữ yên tư thế này trong 2-3 phút. Hướng dẫn bệnh nhân hít nhẹ thuốc vào mũi. Cho bệnh nhân gạc mềm lau mũi sau 2-3 phút nhỏ mũi xong

- ⊙ Tháo găng. Dọn dẹp dụng cụ. Rửa tay.
- ⊙ Ghi chú điều dưỡng:
 - Ngày giờ thực hiện, tên thuốc, làm lượng, liều dùng, mắt được nhỏ thuốc.
 - Tên điều dưỡng thực hiện
 - Phản ứng bệnh nhân, nếu có